

SELMECZ.

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági és tanügyi hetilap.

Hontmegyei közlöny.

Megjelen minden kedden.

Hirdetések és előfizetések **Norvált A.** kereskedésébe, a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetések felvételnek Budapesten, Bécsben és Prágában Haasensteint és Voglerét.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre . . . 5 ft. — kr.
 Félévre . . . 2 ft. 50 kr.
 Negyedévre . . . 1 ft. 25 kr.
 Egyes példány ára 10 kr.

Szerkesztői iroda: Planck-féle ház.

Háromhasásos kis sor 10 kr.

Bélyegdíj minden ígatusért 30 kr.

A bányavárosok, s az „ügynevezett“ reser-vált erdők.

Adalék a kir. fiscus természetrajzához; Közl. Gyurgyútos Gyula h. ügyvéd.

(Folytatás.)

Csak az sajnálandó a dologban, hogy mindezen idézett törvények is azoknak sorsát osztották — melyek azért hoztak meg, hogy — meg ne tartassanak.

A kincstár a bányavárosokkal szemközt, az akkor kifejtett Jezsuiták politikáját gyakorlatilag kezdte követni.

Mindenek előtt azon volt, hogy a bányavárosokban, azok képviselő testületeiben, s igazgató tanácsaiban befolyásra szert teshessen.

Azután törekedett a városokat lekötelezni azzal, hogy a magán bányászat előmozdítása céljából a városoknak hetenként kiszolgáltatott segély pénzeket.

A bányák koronaiságát felhasználva — „cupiens auri et argenti fodinis et montanis, perque hoc toti reipublicae regni quae in Cultura montanarum sylvis et territoriis egentium non mediocriter consistit consulere“ meghozattak bányarend czimén, bár a bányavárosok meghallgatásával, rendeletek — melyekbe könnyű volt §-okat beszempészni, melyek — a további kincstári terjeszkedésnek az utat egyengették. Sőt a kincstár későbbi hatalmas-

kodásait — a bányavárosok legigazgatását — az utókor előtt még a törvényesség dícskörével is felruháztatták — omnia ad majorem camerae gloriam!

A bányavárosok számára a 13. és 14-ik században kiadott városi szabadalom levelekben ugyan csak megvolt valamennyiben a záradék — „Judicem seu villicos et iuratos, quos voluerint inter se eligent“ — bíráikat és esküdtjeiket magok közül szabadon választhatták!!! De ezen szabadalom csak akkor és addig volt érvényes, még a kincstárnak a városban nem volt bányája — azontúl — az ígért szép szó, ha megadják igen jó — s így értelmezte a kincstár a privilegiumokat is, mihielyt azok, neki terhére válni kezdtek.

Megvolt minden bányavárosnak az a szabadalma, hogy polgárai idegen bíró előtt törvénybe állani nem kötelezhetettek — s ime Kőrmöczvárosa már 1558-ik évben az alsó austriai udvari kamarának járma alatt nyögött.

Már 1582. évben a kőrmöczi kamara óvást tesz, hogy a kőrmöczi bíró választás a kamara befolyásának mellőztével ejtett meg! — tempora mutantur — et fiscus mutatur in illis!

Besztercebányán az ottani kamarai tárnok — 1637. évben — a városi italmérségi regálét megtámadta. — Ez ellen meghozott az 1638: 35 t. cz. de ügy látszik, hogy sokat nem használt, mert 1662. évben a besztercebányaiak Vesselényi nádorhoz folyamodni kéntelenek voltak, hogy őket Chaos kamara gróf gazarzdalkodásai ellen védné meg.

Tárcza.

Az elátkozott család.

(Beszély.)

Irta Bihari.

(Folytatás.)

Midőn egész a nyakáig elégették már firtjei, összefogta haját szorosan és eloltotta kezével a lobogó lángot — Látjátok — szolt aztán gúnys mosolygással — most fii vagyok! Nem illik-e kezembe a harci kard? — Ne féljete! — nem lesz az nehéz, a bosszú és gyűlölet erőt ad karomnak. Most pedig románok mulassunk a harez előtt!

Azzal a legnagyobb pajkossággal levetette magát egy székre, mely a terem közepén terített asztal mellett állott. A többiek követték példáját. Következett egy víg tivornya. A bortól neki tüzesedett oláhok szörnyen esküdöztek. —

Egyedül az öreg Atkin maradt csendesen. Csak olykor — olykor tekintett rútul elcsúfított leányára — Ekkor fogai verődtek össze dühében — Felfelé nézett végtelen gyűlölettel, mintha az eget akarná tanuul lelátni — Sokáig csegett még a pohár, sokáig folyt a beszéd. —

Egyzere felállott Atkin.

— Testvérek! elég volt ennyi a mulatságból. Most szédedjeteket szét.

Holnap reggel munkához!

Ezzel Amáliával távozott. A mellék teremben pedig nemsokára hallatszotti:

Domne zeu! — Domne zeu!

Atkin úr immádkozik. Lassanként a többiek is hazaszédedtek. Tökéletesen meglepődve magukkal, hogy Erdély e kis részét sem kímélték meg a polgárháború veszélyétől. —

Hiszzen Atkin úr gazdag ember. Ő akarta úgy!

A búcsúzás.

A falun kívül az erdő szélén van egy házikó. Falait kúszó szőlővenyigék fedik. Ablakaiban nyíló virágok állanak. Szünes kelyhek édes illatárral szokóják a levelek közt lengő szellőt. Úgy néz ki, mintha egy zöld lugas volna, melynek tetejében az őz fának barna törzse kilátszik — a kémény. —

Néhány lépéssyire a házikótól folyik a kis hegyi patak. Csillámó haljai csörögve járnak medrűnek felér kövei között. Tul a patakon nagy rét terül, melynek zöldje a távol erdők kekjében vész el.

A víz mellett egy szép leány állt. Hosszú barna haja fonadékban függött le. Orezájának fehéreben piros rózsák virítottak. Csupkés ingváll borította telt kebelét. —

Piros viganója egy kicsit felfajta; nehogy a hullámok, mik szomjas szájjal csókolták hóféhér lábait; befecskenedezték. —

Fekete szemei szenvedéllyel tekintettek a fala végén álló kastély felé — válni látszott valakit. Egyzere csak titkos mosoly vonult végig tündérezőraján. Sietve megtöltötte korsóját édes vízzel. Azután a patakban felér kavicsokkal egy nevet rakot ki — Géza!

Ha az ablakból kinnéz, feléje fog ragyogni a kedves név. Mindig előtte lesz. De aztán sebesen meg fordult. Ő jümi találna! Neki pedig ezt nem szabad megtulni — meg fordult tehát és leült egy szomorúfüzűtövében. Ott andalgott sokáig. —

Most zörejt hallatszák a lengő fűszálak között. A leány meg akar fordulni. De már nem volt ideje. Nem látott senmit. Valaki befogta szeméit. Ijedten sikoltani akar. Azonban egy édes csók bezárta a kiáltni akaró ajkakat. A csók tüzetlő korszját édes vízzel. Csendesen susogta: — De megjjesztettél! — azzal még közelebb bújít az ijesztőlöz, meg-simogatta az ifjúnak kipirult orezáját:

— Édes, szép kedvesem eljöttél? Eljöttél megöntözni csóknodnak harmatjával a szerelem virágát, mit szeméidnek lángoló sugara ültetett szívembe? — Jöj! — közelebb. Hajtsd ide fejedet szívem fölé — nem hallod, hogy dobog? Nem hallod a szív zenéjét? Rólad énekel az. Szenvedélyes szerelmenről, mely belsemet tépi szaggatja — de tépje ki bár szívemet tövestől. Szaggassa szét kebelmet a kegyetlen család — szeretni foglak örökké! — Tudom, hogy nagy véket követek el, mikor öledebe hajtom átkos fejemet. Az emberek kidobnak a társadalomból. Mikor te nekem szerelmenről susogsz hátam megett gúnysosan kac-zagnak. Te gróf vagy — nagy úr — és én egy szegény purléány, ki nem adhat neked egyebet, mint véghetetlen szerelmet! — anellett átölelte őt hosszan — — forrón —

— Mariskám! — envelőg tubiczám — — nyugtasd meg magadat. Nincs hatalom, mely szét tépné a szíveidnek összekötő lánczat. A szerelem kovácsa készítette. Az emberek megégették kezeiket, ha hozzá akarunk nyulni. Ne féj! örögtől, pokoltól — az én mellem elég erős szembeszálni minden veszéllyel, mely téged fenyeget. Hanem tudod mitől félek inkább? Ugyan megfoktalak kis pillangó a szerelem hálójában. De

Ez utóbbnevezett kamara gróf szeretetre méltó bánásmódját a gondviselésére bízott Besztercebányával szemközt, úgy látszik — hogy az ég is megsohalkta — s a vitának az által vetett végett, hogy a kamara grófot 1663. évben villámcsapással agyonütötte, — mindenesetre sommás eljárás, de rövid időre használt.

A selmeczieknek is meggyült időközben bajuk — a bányakincstárral. Legalább következtethetni ezta ma folyamodványból, melylyel 1631. évben a bécsi udvari kamarához fordultak, s melyben esedeznek, hogy a 200 év előtt tőlük elvont birtokok nekik visszaadassanak.

Meg is kapták — már t. i. a szép ígéretet.

Ezt megelőzőleg 10 évvel a kamara a selmeczbányaiak erdeit im már különös földesúri gondja alá vette volt.

A szegény selmeczbányaiak, kik akkor úgy látszik azon tévhitben éltek még, hogy a hatalmasoknál igazság — törvény — s méltányosság is, ismert fogalmak — ágaskodni kezdtek, s a kamarának megszabták, már t. i. saját hátkörükben a feltételeket melyek alatt erdeik élvezetét a kamarának megengedni fogják, s mely feltételeket a kamara, persze sietett csupa méltányoságból — meg nem tartani.

A szerződő felekhez!

Mintthon igen gyakran megesis, hogy a magánjogügyletek megkötésénél az illető szerződő felek az azokhoz törvényileg előszabott formaszereések figyelmen kívül hagyásából s nem ismeréséből nem csekély kárt szenvednek s az újabb illetékmegszabási törvények erre vonatkozó intézkedései meg nem tartatnak, nem mulaszthatom el a t. közönséget azon szabványokra figyelmeztetni, melyek leginkább az adásvevési szerződéseknél megtartandók s melyek úgy a szerződő félre, mint az ügyvédre, kir. közjegyzőre, illetve mindazokra, kik a szerződések megkötésénél a felek által közbenjáróul kéretnek fel, igen fontosak.

Tudva van ugyanis, hogy az eddigi törvények s rendeletek értelmében elegendő volt az ingatlanokra vonatkozólag kötött adásvételi szerződéseket illeték kiszabás végett 8 nap alatt vagy az illető adóhivatalnál bemutatni, vagy ugyanazon zárhatáridő alatt azt átírás, illetve telekkönyvi elintézés végett az illetékes telekkönyvi hatóságnál kérvényileg betérjeszteni, a hómét az az adóhivatalnak megküldetett.

Ezen gyakorlat eddigéig elégségesnek találtott az állam kincstári érdekeinek megóvására s a nép tudatában annyira gyökeret vert, hogy ennek már is törvényileg szentesített módosításáról, illetve újabb intézkedéssel történt megtoldásáról a nagy közönség jelentékeny része nem is álmodik. Pedig a bélyegilleték s díjak tárgyában hozott 1875. évi XXV. t. c. szabványai, vala-

mint az e tárgyban a m. k. illetékkiszabási hivatalok által követelt eljárás szigorú alkalmazása nem egyszer kellemetlenül megzavarta a régi gyakorlathoz alkalmazkodók édes álmát. A hivatalok törvénycikk 3. §-ban ugyanis a következő intézkedés foglaltatik:

Ha illetékkiszabás végett ingatlanokra vonatkozó jogügyletek jelentendők be, kötelesek a felek vagy közvetlenül az illetékkiszabási hivatalnak, vagy ahhoz leendő beküldés végett az illető adóhivatalnak:

a) az eredeti okirat bemutatása mellett annak egy hiteles másolatát a jogügylet megkötésétől számítandó 8 nap alatt,

b) az ingatlan terhelő föld- vagy házadónak azon évi összegét, melyben a jogügylet megkötött, vagy ha akkor a folyó évi adó még kiróva nem lenne, az előző évi adó összegét — az osztályadó alá tartozó építetelnél pedig ezek becserétekét — végre oly szolgálmányok iránt kötött közügyleteknél, melyek érteke készpénzben kifejezve nincs, az illeték alapját képező szolgálmány értékét kitüntető bizonyítványt az ügylet megkötésétől számítandó 28 nap alatt átadni.

A hontmegeyi árvizkárosultak részére tett adakozások, egyidejűleg nyugtázás helyett is.

Magán úton tett küldemények.

Paczolay János sajtórászéről 15 frt — Paczolay Majthényi Kamilla báróné 10 frt — Paczolay Katalin 5 frt — Paczolay Antal 5 frt — Luka Lajos 15 frt — Szitányi Bernát 10 frt — Huszár István 50 frt — N. N. 2 frt összesen 112 frt.

Hivatalos úton tett adakozások.

A megyebizottsági tagok közt között íven.

Báró Majthényi László 100 frt — Jankovics Antal 10 frt Szabadhegyi Géza 10 frt — Gróf Chorinszky Igó 10 frt — Baros Lajos 5 frt — Liber József 5 frt — Gerhardt György 1 frt — Perinay Pál 1 frt — Ruttkay Mór 5 frt — Schiller Antal 3 frt — Nigrovics Bertalan 2 frt — X. Y. 2 frt — Elfer Adolf 25 frt — Dr. Bakó János 5 frt — Heldt Ignác 1 frt — Berzsenyi Dénes 3 frt — Haan Kálmán 5 frt — Luka Pál 5 frt — Ivánka Oszkár 5 frt — Pongrácz Anna Nizsából 3 frt — Pongrácz Lajos 2 frt — Hedervary Antal 3 frt — Dezsöffy 2 frt — Schönn Alajos 5 frt — Wilkolszky János 5 frt — Bedros Alajos 2 frt — Zmeskall Zsigmond 10 frt — Verebely József 5 frt — Zsivora Sámuel 1 frt — Regulji János 3 frt — Halmay Sándor 2 frt — Novotny István 5 frt — Lypták Nándor 2 frt — Trautwein Danó ifj. 1 frt — Vaskovics József 3

az fiom szalákból van szöve. A felejtés tövise könnyen rést téphet rajta, melyen kiszabadulsz — és csak tarka szárnyaidról lehülő pora az emlékezetnek fogja hirdetni bágyadt csillogásaid, hogy te engem szeretél — Szép galambom fogs-e mindig szeretni?

— A míg csillag ragok az égen. A míg ez a patak vissza nem folyik ott abba a sziklahasadékba és a fák a hely tetejében meg nem mozdulnak s vesszét tánczcal rohannak le a hegyoldalról — addig nem szűnik meg szerelmem. Elhervadhat-e a virág, mely a szövebe van ültetve s melyre az élet egéből szál a jótékony harmat. Míg e törekeny testben a lélek lakozik addig ne tarts semmitől!

— Ugyan Mari, mit csinálsz már oly sokáig? — szolt egy öreg, ősz ember; ki ép akkor lépett ki a házikóból — addig már az egész patakot kimeríthetted volna — A gróf is itt van?

Ej! ej! — régen vettem ilyesmit észre, hogy egymásra leselkednek; De hogy oly messzire legyének? — azt bizony Isten nem hittem — Völgyesi gróf úr! — szolt most előlépve és nagyot fujva öblös tajtéj pipájából — mondja, mit akar a szegény Bártfal vadász leányával? Becstelenné akarja tenni, hogy ujjal mutassanak reá?

A fiatal gróf felállott:

— Maga öreg vadász rozslu ismer engem. Nem bánom én akár szegény akár gazdag. De szeretem a leányát és reménylen azért vagyok magyar nemes, hogy tehetem azt mi nekem tetszik!

— Mit gondol gróf úr? Hisz méltóságodnak mennyasszonya van!

— Volt. Tegnap este kijelentettem, hogy nem szeretem!

— Az Istenért! — gróf úr — kiállott az öreg és ijedtében kiesett a pipa szájából — a gazdag Atkin úr leányát elutasítani egy más leányért, kinek nincs sem neve, sem hazája — Mariska, kinek arca az előbb sugárzott az örömtől, most halott halvány lett. De Völgyesi ismét megszólalt az előbbi nyugodt hangon:

— Nevet is, hazát is adhatok neki! — Reménylen megleszel elégedve? — azzal átkarolta a remegőt — de Mariska kibontakozott karjaiból — odarohant a vadászhoz:

— Hát nem vagy te atyám? Talán rosszat cselekedtem? De hidd el nagyon szeretem őt — teljes szivemből — azért téged is szeretek ám!

Téged is, meg őt is — ugy-e jó atyuskám most nem haragszol? Csak azt ne mond, hogy nem vagyok leányod — az nagyon rozslu esik nekem — és elkezdte simogatni ezüst szakálát — édes, jó atyuskám ne haragudjál!

Az öreg vadász ranczos arcán egy nagy köny pergett végig:

— Nem úgy értettem azt kedves gyermek — hiszen te mindig jó leány voltál — az is maradás. Mégis eddig azért nem mondtam az igazat, mert nem akartalak megszorítani. Tizenolcz esztendő előtt egy cigány csoport jött a faluba. A máminak ölelben legnagyobb csodálkozomra egy kis gyermeket veszek észre, kinek feltségétl igazán szólva még magam is szégyeltem magamat. Mindjárt gondoltam honnan szedte azt a pokol fajzata. Odaléptem hozzájuk és tíz forintot ígertem a gyermekért. Adt oda anyjok — szolt most a dáde — legalább nem kell neki ingesekét, kűdmönkét varni. Úgy is üres a zacsokó — azzal kivett köpönyegének zsebéből egy ócska pénzárézt, minek kifordított belsejéből néhány réz krajczár esett ki — add oda anyjok. Tudod ugy is, hogy nem a mi vérünköl való. A tekiütetes úr azonban ért hozzá a maga fajtáját nevelni! — En odadobtam neki a tíz forintost. — Ha nem halljátok csak világkörülrök, hol loptátok ezt a gyermeket. Kérem alásan — felelt a dáde nem loptuk mi azt. Oláhországban találtuk, a mint egy holt asszony kebelén fekűdt. Még egy gyűrűcske is volt az ujján. — En azonnal karomba vettem a gyermeket és siettem kifelé a fekete társaságból. Aztán elvittem növevremhez, ki itt a szomszéd faluban lakik. Alig egy hónapja, hogy nálam vagy Mariska. De nem hoztál volna ide; ha tudom, hogy ily komédiát csinálsz — most egyet fordult, hogy elejtett pipáját felvegye — ejnye teremtettét! — te leány! hát már csakugyan hóbertós lettél. — Az Isten áldja gróf úr! nézze csak, hogy kirakta — szegény gyermek! — szolt most gyöngédn — látom, hogy szerencsétlen szenvedély ragadta meg ledkedet — tépd ki szivedből azt a tövist, mely egész életedet megbeszi — de nézze csak méltóságos úr! hogy ki cizfárta!

A hanyatló napusárg kéjelevegű fűrdött a csörgő hullámokban és fényes tagjai versenyt villogtak a kövek felszérégével. A szomorkúfú le-lajló ága félve takarta el a kedves nevet — a gróf holdog érzettel tekintett majd saját nevére, majd a szép leányra, ki ott állott rózsketve, szemlesütve — fehér, alabastrom arcára rózskákat festett a szemérem. Ugy állott ott, mint egy bűnös, kit tetten kaptak.

A néma csendet végre is a vadász szakította meg, kinek nagy őszinte szeméből az aggodalom tükrözödött vissza:

— Hallod te leány! — Már az előtt is szörnyen ábrándos természetű voltál. Nénéd gyakran panaszokdott, hogy nem tud veled mit csinálni! — Elgondolkozik — Isten tudja hol jár az esze? — Akár a házat is meggyujthatnák tőle. Nem vesz észre semmit. De akkor legalább

frt — Hekes Lipót 1 frt — Vinter Sándor 4 frt — Eichenvald Lajos 4 frt — Engelhardt Mihály 2 frt — Okolicsányi Gyula 1 frt — Baginy János 3 frt — Nonner Béla 2 frt — Gyura Adolf 1 frt — Nagy Sándor 4 frt — Gágel János 1 frt — Donát Szilárd 1 frt — Bezko István 2 frt — Podhorszky György 10 frt Engelhardt Lipót 1 frt — Nigrovics Lajos 1 frt — Kulcsár 1 frt — Schwarcz Adolf 2 frt — Veiszberger Farkas 1 frt — Bassa Mihály 1 frt — Grinvald 1 frt — Mezey 1 frt — Malocsi Miklós 1 frt — Báró Mátyás Lászlóné 25 frt — Róth Johanna 50 frt — Ivánka Imre 4 frt. — Forinton aluk bejött adakozásból 9 frt mely összesen 390 frtot tézen.

Szolgabírói úton tett adományozások.

I. Nagymarosi kerületből.

A Szobbi r. k. templomban eszközölt gyűjtés útján 18 frt — Poliakovics plébános 1 frt — Wimmer Ferencz 10 frt — Rothschild Mór 1 frt. — Steidel Etel 1 frt — Spieren József 2 frt — Elboger 1 frt — Döbling Gyula plébános 2 frt — Döbling Juliaanna 1 frt — Schaank Salamon 1 frt — Singer Izrael 2 frt — Mossbauer János 1 frt — Nagy József ref. lelkész 1 frt — A. M. N. fegyház igazgatónöje 10 frt. — A templomban begyűjt 23 frt — és ezüstben bejött 1 frt — Molnár László közjegyző 1 frt Czilinger Mihály 1 frt — Korelka Ferencz 1 frt — özv. Kálnai József 1 frt — Schvarcz Dávid 1 frt — Kalniczkó Pál 1 frt — Máhr Károly 1 frt Ondrejkovics János plébános 2 frt. — Forinton aluli adakozásból bejött 45 frt 96 kr., mely összesen 129 frt 96 kr.

II. Ipolyvári kerületből.

Simonyi Rezső plébános 5 frt — Erhardt Viktor 1 frt — Pintér István 1 frt — Rónai Béla 5 frt — Lipták Mihály 1 frt — Ozyma Ignác 1 frt — Tóth Andrásné 1 frt — Ruttkayné 1 frt 50 kr. — Pohl Károly 1 frt — Pezinay Pál 1 frt — J. M. 1 frt — Murányi György 2 frt — Folkusházy Gusztáv 1 frt — Hummer Gábor 2 frt — Maresán Károly 1 frt — Benzeller Márton 1 frt — Orthodox izrael hírközseg 1 frt — Vaszkovics Mihály 1 frt — Baráthy Ferencz 1 frt — Ipolyvece közseg 6 frt. — Forinton aluli adakozásból bejött 38 frt 9 kr., mely összesen 73 frt 59 kr.

III. Palásti kerületből.

Clementis Kálmán 1 frt — Tersztyánszky Aurél 1 frt — Varga Sándor 1 frt — Lederer Mina 1 frt — Nedeczky Zsigmond 2 frt 50 kr. Vajda Pál 1 frt — Buócz Petronella 1 frt — Heffter 1 frt. — Forinton aluli adakozásból 19 frt 59 kr., mely összesen 28 frt 90 kr.

IV. Szántói kerületből.

Udvardy 1 frt — N. N. 2 frt — Toldy 3 frt — Goldy János 2 frt — Kenyeneser Jakab 1 frt — Deuts Bernát 1 frt — Vinkler János 1 frt — Holuby Adolf 1 frt — Gerhardt Oszkár 1 frt — P. P. 50 kr. — Somogyi László 50 kr. — Majláth László 3 frt — N. N. 1 frt — Pomothyné 1 frt — Simonoviczné 1 frt. — N. N. 1 frt. Összesen 21 frt.

V. Bálhi kerületből.

Báth város 1 frt — Deutsch M. özvegye 1 frt — Varga József 1 frt — Skala József 1 frt — Farkas Rezső 1 frt. — Forinton aluli adakozásból 10 frt 21 kr. Összesen 15 frt 21 kr.

VI. Egegi kerületből.

Sántha János 4 frt — Lészkovszky Viktor 1 frt 50 kr. — Vénisz Ferencz 3 frt — Duhsz Mór 1 frt — Singer Simon 1 frt 50 kr. — Wertheimer Gyula 2 frt — Berger Jakab 2 frt — Baros Miklós 3 frt — Szilárdy Albin plébános 1 frt — Paczoly Terézia 1 frt — Paczoly Mária 1 frt — Sántha Sándor 1 frt — Maszarovics György 1 frt — Kelecsényi Lajos 1 frt — Toldy Zsigmond 2 frt — Lukács Ignác 1 frt — Somogyi László 2 frt — Somogyi Károly 2 frt — Somogyi Emma 2 frt — Vagner Otto 1 frt Paczoly Gyula 2 frt — Fritz Mór 2 frt — Mautner József 1 frt — Magyar János 1 frt — Bolgár György 1 frt — Polyák Péter 1 frt — Lestár János 1 frt — Bolgár József 2 frt — Erdélyi János 1 frt — Világhy 2 frt — Ordódi Ágoston plébános 1 frt 40 kr. Egey község 2 frt — Kinszki Salamon 2 frt — Mátyás Titusz 2 frt — Trvszky Ágoston 2 frt — Svarec Lenárd 2 frt — Stotter Armin 2 frt — Petrovics Mihály 2 frt — Priviczky József 1 frt — F. Szemeréd község 2 frt — özvegy grf. Stainlein Susanna 10 frt — grf. Wilczek Henrikné-grf. Stainlein Malvin 5 frt — grf. Chorintzky Ignó — grf. Wilczek Paulin 5 frt — grf. Stainlein Leontin 2 frt — grf. Stainlein Otto 20 frt — Ivánka Zsigmond 5 frt — Antal János 5 frt — Schmidt Lajos 1 frt — község Szurd 2 frt — Marmorstein Manó 3 frt — Gaal Ferencz 2 frt — Visk község 5 frt — Bukovin György 5 frt — Viszolaizscky 1 frt — Andhalszer 2 frt — Lamy Imre 1 frt — Talfen István 5 frt — Lamy Ferencz 1 frt — Fécser István 2 frt — Gyönyör István 1 frt 21 kr. — Szalay Mihály 1 frt — Szalatnya község 1 frt 16 kr. — Horvati község 2 frt 23 kr. — Több egegi lakos 2 frt 82 kr. — Forinton aluli adakozásból 6 frt 50 kr. — mind össze 160 frt 11 kr.

VII. Szent Antal kerületből.

Herczeg Bertalan 2 frt — Schiller János 1 frt — Pethes Béla 1 frt 50 kr. — Pjerg község 2 frt — idős Schiller Antal

lehetett veled becsületesen beszélni — most még az a kis eszed is a mi volt a szerelem mainára hajtja a vizet. De szétzúrom azt a malmot. —

A gróf felbeszákítá őt:

— Hallgass öreg! Tudom hogy tiszta szivedből beszélsz — nem is haragszom azért, a miket mondtál. Te azt gondold, hogy megcsalom ezt a leányt. Azt gondold, hogy vétek szeretni oly leányt, kit a sors hidegen, szeretetlenül dobott a világba, a nélkül, hogy anyai kebelre talált volna, melyre hajtszasa szegény fejét. Mintha vétek volna szeretni oly gyermeket, ki árva volt mihelyt született! Pedig, hidd el öreg! — az olyan, ki mindig a szeretetlenség keserűségét izlette sokkal jobban vágyik a szerelem édes gyümölcse után, mint ki torkig jölkött vele. Nekem elhatározott szándékom, hogy Mariskát nőül vegyem. Miután azonban a hazának szent neve védelemre hív, azért most nem teljesíthetem szándékomat. Holnap korán reggel már ezredemhez indulok. Ne hogy valami baka legyen kis feleségemnek addig, míg hazajövök — menj el vele öreg anyámhoz, ki már értesülve van mindenről. — Hát öreg! meg vagy elégedve velem? Elfogadsz fiadnak?

A jó öreg, ki beszéd közben mindig feljebb tolta kalapját — a végén már le is dobta. Napbarimtot arczán a legzsiább öröm vála látható. Kérges tenyerébe fogta a gróf fejét és egy csókot nyomott homlokára. —

Ah! gróf úr! — bocsáson meg. — De meg is érdemli ez a leány a szerencsét — előbb csak azért szabadkoztam, mert azt gondoltam, hogy valami nagy uri roszszemje van. Vén róka vagyok én! Megfordultam már sokhelyütt. Egyik választott gazdagot. Másik úgynevezett szelleműds nével akart kérkedni. Mindegyik kereszt voltamit de egyik sem szereltem. Hanem gróf úr! a sok kínálózó alkalom közül a legegyszerűbbt választotta. Egy kis galambot választott, mely csőriben nem hoz gazdag arany-ézüst mászajándékok. Csak tollait festette a fiatalág és tisztaság vonzóvá — de a gróf úr nemes szívét kereszt és mondhatom, hogy egy igaz gyöngyöt talált, mely a szomorúság sötét napjaiban szerelem sugaraival fogja felderíteni — becsilje is ám meg, mert ha egyszer fényét elveszti — nem jön az többet vissza — hanem gróf úr már holnap elutazik. Tudom, hogy sok beszélni valójuk van még egymással. Ily vén ember csak gát. Visszatartja a szónak folyamát. Megyek is mindjárt. Csak vigyázzon az életére. Nagy kötelesség szólítja vitézségre, bátorságra. De gondolja meg azt is, hogy ez a leány halálra búsná magát, ha valami baka esnék. Itthon! — ne féljen! — nem lesz semmi hiba — édes anyjára és erre a vadgalambra én öröködom. Most Isten áldja meg gróf úr!

Még egy ölelés, még egy csók, azzal az öreg vadász ott hagyva pipáját, kalapját szaladt lakába.

Szegény öreg! mióta van itt egyáltalán a vadállatok között? mióta nem látta a fájdalom ekéjét végig szantani az emberek arczán? És ő mégis nem felejtett el sirni.

A két szerető aztán egymás karjaiban, egymás csevegésében elfelejtette az előbbi jelenetet. Elfelejtették, hogy holnap talán örökre elválnak.

A szerelem tengerében tartották egymást átölelve. A boldogság pedig csodabálzssal kepte meg sziveiket. Nem búslát az a mulért. Nem aggodott a jövőért. Csak a jelen örömet élvezte. —

Mikor a kis házikóban az első gyertyavilág villant meg; onnan a tetőről a halálmadár kiáltotta el vészjósló szavát. Lópatkóknak kemény vágása hallatszott és előtök termelt egy lovag feketé bársony öltözetben. Sipkája melyen a szemébe volt vágva. Az estcsillag ép akkor bujt elő a felhők mögül, bígyadt sugara odavilágított a fekete lovag arczára. Az egy pillanatra eltört az szörnű gyűlöletől. Sarkantyúja melyen a paripa szügyébe vágódott. A tízes nca magásra ágakodik — a korsó darabjai csörmpölvé húlnek szerteszt. A lovag szája gúnys bahotára nyílt:

— Hah! hah! hah! hat ezredt csaltál meg engemet?

A paripa szelsébséggel izarmodott tova — de az esti csendben még sokáig lehetett hallani a fekete lovag elhalló rémes kacagását. —

— A szegény leány vérműlten bujt kedvese kebelére. —

— Ki volt ez? Mily szörnűven tekintettek reám szemei? mintha a pokol minden átkát reám szórták volna! —

— Ne félj galambom — szólt az ifju és borzadva szorított magához a szép leányt — ki bántana téged, ki haragudna reád? Hiszen te sem bántottál még senkit! Ne félj galambom! —

A jó lélek megnyugodott. Ő nem bántott senkit. Mindegyikhez egyformán szives volt. Pedig ha látható volna az ifju kebelébe! Hogy dűlt ott az aggodalom! — Jól tudta ő, ki volt a fekete lovag! —

Még forróban ölelt most kedvesét. Mintha féltene a feljűk sötétlöd értől, hogy annak mélyéből előjönnek a hegyi dzsinek és elralbolják az ő kedves szeretőjét.

A szép leány édes odadással hajtotta fejét a heves ifju vállára és csendesen susogt:

Be nagyon szeretsz engemet!

(Folytatás köv.)

2 frt — Schmoczy Gyula 1 frt — Weinert János 1 frt — Muszka József 1 frt — Hönig 1 frt — Pálya Ferencz 1 frt — Szt. Antal község 2 frt — Petyky P. 1 frt — községi földeszek 1 frt 20 kr. — Szitnya község 1 frt — Szelepesényi 2 frt — Tizes Rezső 2 frt — A Pjerg-Szélakna temetkezési segélyző egyesület 2 frt — Hoffman Sándor 5 frt — Gyekés község 2 frt — Gyekési földeszek 1 frt 93 kr. — Prenesfalu község 2 frt — Beluja község 2 frt — Kormosó község 1 frt — Lehotka község 1 frt — Schiller Gábor 1 frt — Illia község 1 frt — Illia község lakosai 1 frt 1 kr. — Forinton aluli adakozásból 5 frt 35 kr. mind összesen 47 frt 81 kr.

VIII. Bozoki kerületből.

Keviczky Lajos 1 frt — Cselka János 1 frt — Kunczel Fr. 1 frt — Szauer Samu 1 frt — Rapanides Samuel lelkész 1 frt — Gyikos Mihály 1 frt — Posch Samu 1 frt — Zathureczky Samuel 1 frt — Szenográdi plébános 2 frt — Szenográdi község 5 frt 20 kr. — Forinton aluli adakozásból 22 frt 67 kr. mind össze 37 frt 87 kr.

IX. Németi kerületből.

Németi község 1 frt — Szobelléb 1 frt — Divisce 1 frt — körjegyző 1 frt — Holerer Ilka 1 frt — Esperes 1 frt — Sziklay 1 frt — Diviscei evang. lelkész 1 frt — Alsó Terény községéből 1 frt 16 kr. — Felső Terény községéből 1 frt 30 kr. — Teszér községéből 5 frt 48 kr. — Údvarnok községéből 1 frt 24 kr. — A ferti községek eladott gabonából 12 frt — Szirman Johanna 25 frt — Apáthi Marót község 1 frt 20 kr. — Alsó Sipék község 1 frt 47 kr. — Felső Sipék községéből 2 frt 3 kr. — Lessó községéből 7 frt 50 kr. — Darázi községéből 2 frt 23 kr. — Ledény községéből 4 frt 66 kr. — Egyh. Marót községéből 3 frt 20 kr. — Osod községéből 6 frt 35 kr. — Nádas községéből 4 frt 10 kr. Nádas és Apát Marót községben begyűlt gabona eladásból 11 frt — X. Y. 1 frt — Fuchsz János 1 frt — Szolgabírói hivatal 3 frt. — Forinton aluli adakozásokból bejött 4 frt 39 kr., mely összesen 107 frt 31 kr.

X. Balogi kerületből.

Báró Majthényi László úr 1 frt — Kökeszi plébános 1 frt — Berczely Ödön 1 frt — Hodossy 1 frt — Gyürky Medárd 1 frt — Scharfeller Adolf 1 frt — Tersztyánszky Andor 5 frt — Tihanyi Endre 1 frt. — E. J. 1 frt — Horch Armin 2 frt — Kalmár Lajos 1 frt — Sötész Kálmán 2 frt — Hrabovszky Sándor 1 frt — Laszkáry Ödön 2 frt. — Forinton aluli adakozásokból bejött 38 frt 29 kr., mely összesen 59 frt 29 kr.

XI. Szalkai kerületből.

Marek Károly ifj. 2 frt. — Szilassy Caezár 2 frt — Dónáth János 1 frt — Nagy Karolin 1 frt — Simonyi Ilona 1 frt — A forinton aluli adakozásokból bejött 1 frt 40 kr., mely összesen 8 frt 40 kr.

XII. Lukanényei kerületből.

Laszkáry Miklós 2 frt — Luka Anna 1 frt — Benda Miklós 2 frt — Stúr Károly 1 frt — A. Palojkai plébános 1 frt — Szabó Gyula lelkész 1 frt — Lőrincsik 1 frt — Dacsó Pál 2 frt 50 kr. — Dacsó Pálné 2 frt 50 kr. — Hell Ödön 2 frt — Murányi szül. Szabó Josefa 1 frt — Toroch János plébános 1 frt — Fekete Béla 1 frt — Kőszegly Ferencz tanító 2 frt — Luka Lajos ifj. 1 frt — Luka Mária 5 frt — Luka Irma 2 frt — Klein Mózés 1 frt — Fejő Armin 2 frt — Braunmüller Sándor 1 frt — Gyürky Dezső 1 frt 86 kr. — A forinton aluli adakozásokból bejött 20 frt 14 kr., mely összesen 55 frt.

XIII. Az Ipolysági kerületből folytatólag begyűlt.

Schnack Adolf 1 frt — Deutch Ignác 1 frt — Migla János 1 frt — Schaeferl János 1 frt — M. Kolpaszky 1 frt — Frisz Ferencz 1 frt — Német György 1 frt — Engel Mór 1 frt. — Harnos Istváné 1 frt ezüst — Környei Imre lelkész 1 frt. — A forinton aluli adakozásokból begyűlt 7 frt 10 kr., mely összesen 17 frt 10 kr.

XIV. Az ipolysági művelődők ápril 8. előadásának tisztá jövedelméből bejött 58 frt.

XV. Az ipolysági takarékpénztár adománya 150 frt.

Összesen begyűlt eddig 1451 frt 24 kr.

Számba vette Ipolyság 1876. évi April 24-én.

Petróczy Vincze,
pénztárnok.

Tisztelt szerkesztő úr!

Az „akad. ált. társaság s társas körének” dal-zene s vívó egylete által, a hazai vízkárosultak javára f. é. ápril hó 6-án rendezett hang-

verseny- s vípróbbával összekötött mulatság alkalmával következő felül fizetések történtek:

Báró Medvyánszky Dénes úr	2 frt — kr.
Scharf Nándor úr 1 db. 10-frank arany	5 " — "
János Gyula úr (Pozsonyból)	5 " — "
Gaitner Tivadar úr	1 " — "
Gyulai László úr	40 " — "
Összesen	13 frt 40 kr.

Ezen fenutított összeget ezennel köszönettel nyugtázzuk. — A tisztá jövedelem 66 frt volt ehhez járult az ált. társaság 14 frttal úgy hogy a főtiszt. Szentinger úrnak át adott összeg 80 frt volt.

Weyszer Károly
dal- s zene egyleti elnök.

Különfelek.

— — Ilyen egy földműves összeveszvéen kedves életépárjával, ezt pisztollyal megölte. A serét csakhamar elvetétt a sebből, mely fájdalom ugyan, de nem életveszélyes; a kivét féru pedig, ki bátorságának ily hatásos jelt adta, Szélaknára kísértetett, hol nemes indulatának hiánya a forrponról a zero fok alá szállítottat.

— — Fővárosunkban országos bizottság alakult a végből, hogy az ország műkinéséből és történelmi emlékeiből kiállítást rendezzen, melynek tiszta jövedelme a vízkárosultak felségelésére fog fordítani. Ezen bizottság felhívására s a városi főispán megkeresésére Selmeceváros tanácsa e kiállításra igen érdekes s régiségnél fogva felette nagy becsű tárgyakat küldött. Egyik azon bányász jelvény (Schlägel) mely 1538-ból eredvén az itteniek azon a legregibb s ezen köriratokkal van ellátva: Gut macht Muth. Muth bringt Armut. Verbum Domini manet in eternum. Wer Gott vertraut der wohl bat. Wo der Pfening wend Da selbst auch die Lieb End. 1538. L. N. TRAW SCHAW WEM, GOT MIT VNS. NAR e e CHIM LEBESTEN. H M. DIMR. A másik küldemény vörös bársony kötéssel, vastag ezüst kapcsolak eliatott két borkönyv. E könyvekben a város régi bányajogai és statutumai foglalkaz német nyelven írva a Schwabenspiegeli módjára. A könyv első lapján domború alakban négy oroszlanfő s a város címere, a könyvben pedig több cinsos színezett szent kép van. — Évszáma 1244. „Béla IV. 1244 Schminzter Stadt und Purgrecht“ felirattal.

A harmadik tárgy egy sajtószertű alakkal bíró török handzsár, elefántcsontból csiga alakban készült fogantyúval, mely 8 darab granát gyönggyel s arannyal ezüsttel gazdagon kiverve van. A lapokon török feliratok láthatók, a token pedig ez áll: „Ensis Turcorum commandatis Artis Czettin XX. jult MDCCXXX. oppugnatae.”

Igen kívánatos volna, ha ezen műkiállítás magán uton is előmozdítanék, mi annyival inkább kivethető, mivel ezen régi város egykori virágzó iparából a magánosok is igen sok becses tárggyal bírnak; u. m. régi ékszerkek, boglárók, bilikomok, díszgyérmek, díszkeresztek, órák, csipkék, himzések, zászlok, porcellán gyártmányok stb. stb.

— — Schlepp és coiffure adó! Beh jól hangzik ez oly köhögös emberek előtt, kik csak nagy ügyvel bajjal kerülhettek ki a köhögősökre legveszelemlésebb zátonyt: a mártíust. A bajor képviselőházba nem rég egy kérvényt adott be valaki az adóreform tárgyában. A kérvény beadója előadja, mily ellenszenves, drága, égézségrontó a jelenleg uralkodó női divat. Először is a hosszú uszályok ellen fordult, melyek az illetőnek, a ki viseli, szilkségképen tisztatlanságot okoznak, más embereket pedig a fölvert por által mell és torokbetegségnek tesznek ki s a járáskelést akadályozzák és nehezítik. Azután a coiffure ellen intézi kifakadásait: ily tömeg elhált haját a fejen viselni káros az egészségre s ha még erre tollas kalapot, vagy más kinyúló tárgyat tesznek, a kilitás akadályozva van, s ellene történik azon közjogi szabálynak: „ne luminibus” etc. Ez adatok alapján a kérvényező azt kéri elhatározatni, hogy az uszályokra négyzög hűvelyenként, a hamis hajakra pedig köbhűvelyenként, hónapról hónapra emelkedő adó vettessek, s az így megadóztatotnak büntetés terhe alatt kötelesege legyen az illető adó-bélyeget folytonosan magánál viselni.

— — Lelenz. Múlt hó 25-én este kedélyes társaság gyűlt össze Solcz tanácsos úrnál. A legvígabban folyt társalgást egyszerre gyermekírás zavarta meg. A házi úr kitékint s rövid percz múlva egy kis lánykával s batyuval tér vissza. — Általános meglepetés. A háziasszony azonnal ölébe veszi a kis lánykát s egyik kérdést a másik után intézi hozzá, azonban ez nem felel. A csomag fehéreneműt s egy levelet tartalmazott, mely utóbbi szerint a lányka, kinek neve Etelka, most három éves; atyja vasuti mérnök volt, s ez előtt hároméves a cholera által halt el. Anyja pedig betegem fekszik egy parasztnőnél s kéri Solcz tanácsos úr művelt nejét, „ki tanítónőt is nevelhet belőle,” fogadja magához a kis lányt.

— — Nők ökölharcza. New-Yorkban két ballettáncosnő boxirozott egymással. A győztes Miss Saunders, fehér vállfüzöt, bíborvörös térdnadrágos, piros harisnyát s cipőt viselt. A másik Miss Harland, egy fehér mellényre s feszes, szorosan a testhez simuló nadrágra volt öltözve. Mindkettő igen idegesnek látszott, nagyon pápadt volt s megkísértették az elpirulást, mi nekik — részben — sikerült is. A mint a harc megkezdetett, Miss Harland nem tudta, mit csináljon a kezeivel; Miss Saunders azonban jobban tudta használni ökleit. Néhány fortély után sikerült neki ellenfelének arcára egy ütést intézni. — Miss Harland meg ellenfele vállára adott ütessel ennek frusztrált nagy rendelenségre hozta, mi felett mindkét bajvívó kénytelennek érezte magát mosolyogni. Végre Miss Harland elvesztette a fogadást. Miss Saunders győztesnek jelentett ki s megnyerte a 200 dollár s ezüst ékszerből álló jutalmoldját. Miss Harland egy amatőrtől egy tíz dolláros bankjegyet kapott vigasztalásúl; s mindkét bajnoknál karonfogva hagyta el a vívó pályát.